

Asia: VN/13979/2023

Hallituksen esitys laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta (Suurjänniteverkkohanke)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Omakotiliitto ry kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamiseksi (Suurjänniteverkkohanke).

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajanasukkaita, ollen alan ainoa valtakunnallinen edunvalvoja. Omakotiliitto on sitoutumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö, jossa on jäseniä lähes 70 000 (kotitaloutta), jotka kuuluvat noin 230 paikalliseen jäsenyhdistykseen. Tarjoamme monipuolisia palveluita ja neuvontaa, kuten rakentaminen, energia-asiat, lakineuvonta, pihaneuvonta, sekä tietoa asumiseen liittyvästä lainsäädännöstä. Edustamme laajaa joukkoa suomalaisia. Suomessa on lähes 1,2 miljoonaa omakotitaloa, joissa asuu noin 2,7 miljoonaa ihmistä, ja noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajan asuntoa, joita käyttää 2,4–2,9 miljoonaa ihmistä.

Työ- ja elinkeinoministeriön ehdotus liittyy sähkön kantaverkon ja suurjännitteisen jakeluverkon liittymismaksujen uudistamiseen siten, että niiden alueellinen vaihtelu kannustaisi tuotannon ja kulutuksen sijoittumista tasapainoisemmin eri alueille.

Omakotiliitto lausuu esityksestä pientalo- ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta tuo esille seuraavia näkökulmia, miten ehdotus voi vaikuttaa yksittäiseen kuluttajaan ja kotitalouteen. Haja-asutusalueiden, pientalovaltaisten alueiden sekä vapaa-ajan asumisen alueiden asukkaat saattavat kohdata korotuksia sähköliittymien ja siirtomaksujen hinnoissa, vaikka he eivät ole itse suoraan kantaverkkoon liittyjiä.

1. Pientalojen ja haja-asutusalueiden asukkaiden tilanne

Omakotiliitto pitää tärkeänä huolehtia, ettei kantaverkon liittymismaksujen uudistus nosta epäsuorasti sähkön siirtohintoja kotitalouksille. Esityksen vaikutuksia tulisi arvioida ennen lain voimaantuloa, jotta hinnat eivät valu jakeluverkkoyhtiöiden kautta kuluttajille ja kohdistu epätasaisesti eri alueiden kuluttajiin.

2. Alueellisen eriarvoisuuden ehkäiseminen

Ehdotuksen myötä on tärkeä huolehtia, että ei heikennetä eri alueiden elinvoimaa ja vaikuteta haitallisesti esimerkiksi asumismahdollisuuksiin alueella tai aiheuteta eriarvoisuutta olemassa olevien ja uusien pientalo- tai vapaa-ajanasukkaiden liittymäkustannuksiin.

3. Pientuotannon ja omavaraisuuden turvaaminen

Omakotiliitto pitää tärkeänä, että kotitalouksien investoinnit hajautettuun energiantuotantoon, kuten aurinkovoimaan ja akustoratkaisuihin, eivät heikkene esityksen mukaisten liittymismaksujen uudistuksen seurauksena. Pientuottajien mahdollisuudet osallistua eri tavoin energiamurrokseen tulee turvata jatkossakin. Omakotiliitto toivoo, että pientuotannon erityispiirteet huomioidaan lainsäädännön jatkovalmistelussa ja esimerkiksi varmistetaan, ettei uusilla maksukomponenteilla estetä kotitalouksien kestäväää energian omatuotantoa eikä nosteta välillisesti liittämiskustannuksia.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä aiheessa.

Kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander	Jukka Malila
toiminnanjohtaja	puheenjohtaja

Silander Marju
Suomen Omakotiliitto ry